

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

DAVACI : ARMA AN OYUNCAK SANAY VE T CARET ANON M
RKET

VEK LLER : AV. RAMAZAN ARITÜRK (e-tebligat)
AV. BEYZA UYGUN (e-tebligat)

DAVALI : REKABET KURUMU -(e-tebligat)

VEK L : AV. AY E USLU ÇEVLEK -Aynı Adreste-

MÜDAH L : TOPYA MA AZACILIK T CARET A. . (Davalı)

VEK L : AV. ECE BA ARAN KÜÇÜK -Aynı Adreste- (e-tebligat)

DAVANIN ÖZET :Oyuncak sektöründe faaliyet gösteren davacı irket tarafından; "ToyyzShop" markası ile aynı sektörde faaliyet gösteren Toypa Ma azacılık Ticaret Anonim irketi'nin kendisine yakın veya aynı yerlerde bulunan ma azalarında satı oranı yüksek ve popüler ürünlerin tümünde süresi belirsiz indirimler yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinin (d) ve 6. maddesinin (a) ve (b) bentlerini ihlal etti i iddiasıyla anılan irket hakkında yapılan ikayetin reddine ve soru turma açılmamasına ili kin 14/11/2019 tarihli ve 19-40/664-285 sayılı Kurul kararının; hukuka aykırı oldu u, Kurul tarafından yalnızca yıkıcı fiyat uygulamasına yönelik bir inceleme yapıldı ı, hakim durum analizi yapılmadı ı, Kurul tarafından sırf maliyetin altında satı yapılmamı olması sebebi ile Toyyzshop ma azalarında rekabet hukukuna ili kin hususların ihlal edilmedi ine ve hakim durumun kötüye kullanılmadı ına ili kin karar verildi i ve var olan ihlaller göz ardı edilerek farklı açılardan de erlendirme yapılmadı ı, ilgili Kanunda ve Kılavuzda sayılan hakim durumun kötüye kullanılması halleri tahdidi olmadı ı, bu nedenle sadece maliyet altında fiyatlama olmadı ından bahisle hakim durum tespiti yapılmaksızın karar verilmesinin hatalı oldu u, öyle ki fiyatlamanın maliyet üstü oldu u durumlarda dahi hakim durumun kötüye kullanılmasından bahsedilebilece ine ili kin Danı tay kararları bulundu u, söz konusu irket tarafından pazar payı yüksek ve kar marjı dü ük markalarda ve kötü niyetli bir tavırla sadece kendisi ile aynı AVM veya yakın yerlerdeki ma azalarda bu indirimlerin yapıldı ı, di er yakla ık 200 ma azada ise bu indirimleri uygulamadı ı, söz konusu indirimlerin irket ekonomisine zarar verdi i, Toyyzshop hizmet verdi i alanda hakim durumda olan bir firma oldu u, hal böyle iken di er firmalara göre daimi, yıkıcı ve rekabeti kısıtlayıcı indirimler yapmasının ba ka te ebbüsler açısından da pazara giri engeli yarattı ı, ayrıca, Toyyzshop tarafından yapılan indirimler sebebiyle, sadece belirli AVM'lerde ve belirli markalarda indirim yapılmasından dolayı e it durumdaki alıcılara ayırimcılık yapıldı ı, ikayet edilen dönemin yalnızca on iki ay ile sınırlı oldu u oysa Kurul tarafından on sekiz aylık bir dönemin incelendi i, ikâyet edilen dönemden daha uzun olması nedeniyle yüksek fiyat uygulanan dönemlerin de analize dâhil edilmesi sonucu ortalama fiyatların yüksek çıkmı olabilece i ve bu nedenle de fiyatın maliyetin altında gerçekte medi inin tespit edilmi olabilece i ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : ikayetçinin ba vuru dilekçesinde yer alan iddialar dikkate alınarak hazırlanan 21.06.2019 tarih ve 2019-5-030 /ii sayılı ilk inceleme raporu Rekabet Kurulu'na sunuldu u, Kurul tarafından 27.06.2019 tarih ve 19-23/363-M sayı ile Toypa Ma azacılık Ticaret

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

Anonim İrketi'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal edip etmedi i ve soru turma açılmasına gerek olup olmadı ının tespiti amacıyla aynı Kanunun 40. maddesinin 1. fıkrası uyarınca ön ara tırma yapılmasına karar verildi i, anılan Kurul kararına istinaden yerinde inceleme yapıldı ı ve anılan İrketten bilgi talep edildi i, İkayet dilekçesinde yer alan hususların tek tek incelendi i ve Kurul tarafından tüm bu de erlendirmeler ı ı nda bir karar verildi i, dosya kapsamında incelenen oyuncakların perakende satı pazarına giri engeli olmadı ının dü ünüldü ü, İkayete konu oyuncakların satı ının lokal veya zincir ma aza ya da oyuncak alanında ihtisas ma azası olup olmadı ına bakılmaksızın farklı amaçlarla kurulmu bir çok ma azada satılabiliyor olu u ve rakip te ebbüslerden istenilen oyuncak satı ına ili kin hasılat verilerinin her geçen yıl artan bir seyir izliyor olu u yapılan bu de erlendirmeye ula ılmasına sebebiyet verdi i, söz konusu önara tırma raporunda pazar payı yüksek ve kar marjı dü ük markaların (Hasbro, Lego, Mattel, GP) öncelikle en fazla indirim gören ürünlerin en çok en çok satılan ürünler arasında yer alaca ı varsayımından hareketle İkayete konu dönemde tüm ürünler için toplula tırılmı veriler üzerinden de erlendirme yapıldı ı, ön inceleme raporunda yer verilen grafikler incelendi inde Toyzzshop ma azalarında satı ı gerçekleşen söz konusu markalı ürünlerin genelinden elde edilen hasılat ile her bir markada en çok talep gören onar adet ürünün satı hasılatının bu hasılatlara özgülennmi toplam maliyetin üzerinde gerçekleşti i, dolayısıyla somut olayda yıkıcı bir fiyat uygulamasından bahsedilemeyece i, davacı İrket ile Toypa Ma azacılık Ticaret Anonim İrketi'nin ortak faaliyet gösterdi i 31 AVM'deki ma azalardaki oyuncak satı ından elde edilen toplam hasılatla bakıldı ından davacının faaliyetlerinin zorla tı ını gösteren bir veriye rastlanmadı ı, hatta yapılan incelemelerde her ne kadar hasılat hareketleri paralellik gösterse de incelenen dönem boyunca davacı İrketin 31 AVM'deki ma azalarından elde edilen toplam hasılatın ekseriyetle Toypa Ma azacılık Ticaret Anonim İrketi'nin toplam hasılatının iki katından daha fazla oldu u, dolayısıyla anılan İrketin perakende oyuncak satı pazarında Hasbro, Lego, Mattel, GP markalı oyuncakların satı ında yıkıcı fiyat uygulayarak hakim durumunu kötüye kullandı ı ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun ihlal edildi i iddiasına yönelik bir tespite ula ılamadı ından anılan İrket hakkında yapılan İkayetin reddine ve soru turma açılmasına gerek olmadı ına karar verildi i, tesis edilen i lemin hukuka uygun oldu u, davanın reddine karar verilmesi gerekti i savunulmaktadır.

MÜDAH L (Davalı Yanında)

SAVUNMASININ ÖZET :4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesi kapsamında bir ihlalden söz edebilmek için gerekli hukuki artlar olu madı ı, söz konusu madde metninden de açıkça anla ılabilece i üzere, bu madde kapsamında bir ihlalden söz edilebilmesi için olayda en az iki te ebbüsün bulunması ve olayın söz konusu te ebbüsler arasında bir anla ma, uyumlu eylem ya da te ebbüs birli i kararına ili kin olması gerekti i, oysa davacı İrketin İkâyet konusunun Toypa'nın indirim ve fiyatlama uygulamalarına yani tek taraflı ticari tasarruflara ili kin oldu u, dolayısıyla davacının İkâyet konusunun Rekabet Kanunu'nun birden fazla te ebbüs arasındaki yasaklı faaliyetleri düzenleyen 4. maddesi kapsamında de erlendirilmesinin mümkün bulunmadı ı, davacı İrketin İkâyeti üzerine Kurul, kapsamlı bir ön ara tırma yürüttü ü ve sayısal ve nesnel bulgulara dayanarak Toypa tarafından yıkıcı fiyatlama uygulanmadı ını tespit ederek, İkâyete ili kin soru turma açılmasına yer olmadı ına karar verdi i, bu kapsamda, Toypa'nın uygulamalarının Rekabet Kanunu'nun 6. maddesini ihlal etmedi i sübut buldu u ve davacının aksi yöndeki iddialarına itibar edilemeyece i, nitekim söz konusu Kurul kararında İkâyete konu indirimlerin uygulandı ı toplam dört markanın her birinden 10'ar ürün olmak üzere toplam 40 adet

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

ürün için maliyet incelemesi ve her bir marka açısından toplula tırılmı marka maliyeti incelemesi yapıldı ı ve son olarak da teorik açıdan gerekli olmamasına ra men davacının faaliyetlerinin engellenmesinin söz konusu olup olmadığı na yönelik ayrıntılı analiz ve incelemeler yapıldı ı, buna göre, Kurul incelemesine esas aldı ı “en yüksek ciro getiren kırk (her bir marka için on) ürün” için maliyetleri olabildi ince yüksek hesaplamasına ra men maliyetinin altında satı bulunmadı ını tespit etti i, söz konusu kararda dayanak olarak kullanılan analizde 40 adet ürünün 18 aylık verilerinin kar ıla tırıldı ı, söz konusu 18 ayın 12’si ikâyete esas te kil eden dönem oldu u, ancak Kurul bunun altı ay öncesini de de erlendirmesine dâhil etmi ve anılan aylık fiyat maliyet kar ıla tırmalarının hiçbirinde maliyetinin altında satı bulunmadı ını tespit etti i, hal böyle iken davacının fiyat maliyet analizinin eksik oldu unun iddiasının tamamen mesnetsiz oldu u, gerek ikâyete konusunun kapsamı gerekse davacı isnatlarının rekabet hukuku bakı açısından ilgili olabilece i teorik ve hukuki kapsam dikkate alındı ında Kurul’un gerekli incelemeyi ve fazlasını yaptı ının ortada oldu u, bu bakımdan herhangi bir inceleme eksikli i mevcut olmadı ı, Kurulun esasen hâkim durum analizi yapılmasına gerek bulunup bulunmadı ının analizini yaptı ı ve yapılan kapsamlı ve derinlemesine sayısal analizler, fiyatın maliyetin altında olmadı ını, dolayısıyla yıkıcı fiyat uygulaması bulunamayaca ını ortaya koydu u için hâkim durum analizi yapılması gereklili i do madı ı sonucuna ula tı ı, bir an için Toypa’nın hâkim durumda oldu u varsayılsa dahi ikâyete konusu indirim ve fiyatlama uygulamaları yine de rekabet hukukuna aykırı olmadı ı, bu nedenle davacının, “hâkim durum analizinin gerçekleştirilmemesi”ne yönelik eksik inceleme iddiasında mahkeme nezdinde öne sürülebilir herhangi bir hukuki yararı bulunmadı ı, ayrıca tüketicilerin kendilerine en yakın olan, ula ımı en kolay ve etrafında çocuklara yönelik sosyal aktivitelerin veya ilgi alanlarının oldu u ma azaya gidip biraz daha yüksek fiyat ödeyerek daha uzaktaki bir alı veri merkezine gidip indirimden yararlanmak arasında seçim yapmak konusunda tamamen özgür oldukları, aynı ma azadan alı veri yapan e it durumdaki tüketicilere aynı fiyatlar uygulandı ı, dolayısıyla tüketiciyi etkileyecek herhangi bir fiyat ayrımcılı ından bahsedilmesi mümkün olmadı ı, bu noktada Toypa’nın uyguladı ı rekabetçi fiyat politikası, davacının da fiyatlarında indirim gitmesini tetikledi i ve bu rekabet kar ısında tüketicilerin hem davacının hem de Toypa’nın ma azalarında satılan ürünlere daha dü ük fiyatlarla eri ebildi i, Toypa’nın yapımı oldu u indirimler yalnızca rekabeti arttırdı ı ve yo unla tırdı ı, en büyük rakip olan davacıyı da indirim yapmaya te vik ederek tüketiciler nezdinde olumlu bir durum yarattı ı, Kurul kararında aktardı ı analizi neticesinde davacının zararı bulunmadı ını ortaya koyarak, ikâyete konu uygulamalar ile davacıya piyasanın kapatılmasının muhtemel olmadı ını da ortaya koydu u, dava konusu kararın hukuka uygun oldu u belirtilerek davanın reddine karar verilmesi gerekti i savunulmaktadır.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Ankara 17. dare Mahkemesince, duru ma için önceden belirlenen ve taraflara duyurulan 15/04/2021 gününde ve saat 15.10’da duru maya davacı vekili Av. Beyza Uygun’un geldi i davalı idareyi temsilen gelen olmadı ı, müdahil vekili Ece Ba aran Küçük’ün ise geldi i görülerek, davacı ve müdahil vekiline usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra açık duru maya son verildi, dava dosyası incelenerek uyu mazlı ın esası hakkında gere i görü üldü;

Dava; oyuncak sektöründe faaliyet gösteren davacı irket tarafından; "ToyyzShop" markası ile aynı sektörde faaliyet gösteren Toypa Ma azacılık Ticaret Anonim irketi’nin kendisine yakın

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

veya aynı yerlerde bulunan mal azalarında satış oranı yüksek ve popüler ürünlerin tümünde süresi belirsiz indirimler yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinin (d) ve 6. maddesinin (a) ve (b) bentlerini ihlal ettiği iddiasıyla anılan şirket hakkında yapılan şikâyetin reddine ve soruşturma açılmamasına ilkin 14/11/2019 tarihli ve 19-40/664-285 sayılı Kurul kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde, bu Kanun'un amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşmalar, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiştir; 2'nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşmalar, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliindeki her türlü hukuki işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilkin işlemlerin bu Kanun'un kapsamında olduğu vurgulanmıştır; 3'üncü maddesinde, teebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, anlaşmaz karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde, bir veya birden fazla teebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut anlaşmaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışları ile kötüye kullanması hâlinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kuralanmıştır; anılan maddede bu hâller tadadi olmak üzere;

a) Ticari faaliyet alanına başka bir teebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Etiler durumdaki alıcılara aynı ve etiler hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartları ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teebbüsler durumdaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından tercih edilmesine yol açılması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış hâlinde alım satım şartlarına ilkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratılması oldu u finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." olarak sayılmıştır.

Gerek Kanunun 6. maddesinin lafzında gerekse rekabet hukuku uygulanmalarında, bir teebbüsün hâkim durumda olması tek başına ihlâl olarak değerlendirilmemektedir. Hâkim durumdaki teebbüslerin sahip oldukları pazar gücünün avantajından faydalanarak gerçekleştirdikleri tüketici refahını azaltıcı ve rekabeti bozucu nitelikteki eylemleri Kanun tarafından yasaklanmaktadır. Bu itibarla, Kanun'un 6. maddesi kapsamında incelenen bir davranışın ihlâl teşkil edebilmesi için davranışın gerçekleştiren teebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda olması ve davranışın bir kötüye kullanma niteliği taşıması gerekmektedir. Yani Kanun iki koşulun birlikte aramaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış ; 40. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun re'sen veya kendisine intikal eden ba vurular üzerine do rudan soru turma açılmasına ya da soru turma açılmasına gerek olup olmadı nın tespiti için önara tırma yapılmasına karar verece i, önara tırma yapılmasına karar verildi i takdirde önara tırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde etti i bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görü lerini Kurula yazılı olarak bildirece i; 41. maddesinde, önara tırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmi olan bilgileri de erlendirerek soru turma açılmasına veya açılmamasına karar verece i belirtilmi ; devam eden maddelerde ise, Kurulun soru turmaya ba laması hâlinde uygulanacak idarî usûl çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ili kin kurallara yer verilmi tir.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre, soru turma açılması için yeterli bilgi ve belge varsa Kurul tarafından do rudan soru turma açılmasına karar verilebilece i, do rudan soru turma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadı ı hâllerde ise, daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önara tırma yapılabilece i ve önara tırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde etti i bilgi ve deliller ile önara tırma raporunun Kurul'ca de erlendirilerek soru turma açılmasına veya açılmamasına karar verilebilece i, bu iki karar türünden birini verme hususunda Kurul'un takdir yetkisinin bulundu u görülmekle birlikte bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekle tirme hedefi do rultusunda kullanılması gerekti i, aksi takdirde rekabet kurallarının ihlâl edildi ine ili kin iddialar açıkla kavu madan soru turma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyece i açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı irket tarafından "ToyyzShop" markası ile oyuncak sektörde faaliyet gösteren Toypa Ma azacılık Ticaret Anonim irketi'nin oyuncak ihtisas perakendecili i pazarında hakim durumda oldu u ve hakim durumunu kötüye kullanarak kendisine yakın veya aynı yerlerde bulunan ma azalarında piyasadaki satı oranı yüksek ve popüler ürünlerin tümünde süresi belirsiz indirimler yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinin (d) ve 6. maddesinin (a) ve (b) bentlerini ihlal etti i iddiasıyla 22/05/2019 tarihli dilekçesiyle davalı idareye ikayette bulunuldu u, bunun üzerine davacının söz konusu dilekçesinde yer alan iddialar dikkate alınarak 21.06.2019 tarih ve 2019-5-030 /ii sayılı ilk inceleme raporu hazırlanarak Kurula sunuldu u, Kurul tarafından 27.06.2019 tarih ve 19-23/363-M sayı ile Toypa Ma azacılık Ticaret Anonim irketi'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal edip etmedi i ve soru turma açılmasına gerek olup olmadı nın tespiti amacıyla aynı Kanunun 40. maddesinin 1. fıkrası uyarınca ön ara tırma yapılmasına karar verildi i, anılan Kurul kararına istinaden yerinde inceleme yapıldı ı ve otuz farklı irkettten bilgi-belge talep edildi i, söz konusu bilgi ve belgeler ı ı nda Kurul tarafından yapılan de erlendirmede, "2018 yılının Ocak ayı ile 2019 yılının Haziran ayı arasındaki dönemde ilgili ürün grubunun satı ndan elde edilen hasılatın bu hasılatın elde edilmesi için katlanılan toplam maliyetin altına dü medi i, di er yandan incelenen dönem boyunca Hasbro, Lego, Mattel ve GP markalı ürünlerin genelinden elde edilen hasılat ile her bir markada en çok talep gören onar adet ürünün satı hasılatının bu hasılatla özgülendi mi toplam maliyetin üzerinde gerçekle ti i, bu do rultuda iddia edilen ekilde yıkıcı fiyatlandırma uygulamasından bahsedilemeyece i, bunlara ek olarak Arma an Oyuncak ile Toypa'nın her ikisinin de faaliyet gösterdi i 31 AVM'deki satı ma azalarında oyuncak satı larından elde edilen toplam hasılatla bakıldı nda Arma an Oyuncak'ın faaliyetlerinin zorla tı mını gösterir bir veriye ula ılamadı ı" belirtilerek öne sürülen iddialara ili kin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soru turma açılmasına gerek olmadı na, ikayetin reddine karar verildi i anlaşılmı tir.

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

Rekabet hukukunda fiyata ilişkin dılayıcı davranı lar; yıkıcı fiyatlama, seçici fiyatlama, indirim sistemleri ve fiyat sıkı tırması gibi çe itli ekillerde ortaya çıkabilmektedir. Bunlardan biri olan yıkıcı fiyat ise hâkim durumdaki bir te ebbüsün pazar gücünü korumak veya artırmak üzere mevcut veya potansiyel rakiplerinden birini veya daha fazlasını piyasa dı na çıkarmak, disipline etmek ya da di er biçimlerle rakibin rekabetçi davranı nı engellemek için kısa vadede maliyetinin altında satı fiyatı belirleyerek zarar etmeyi göze aldı ı rekabet kar ıtı bir fiyatlama stratejisidir. Bir ba ka tanıma göre ise, iktisadi üstünlü üne dayanan bir te ebbüsün hasat yapma niyetiyle, maliyet altında satı yaparak rakiplerini etkisizle tirme giri imi yıkıcı fiyat olarak adlandırılmaktadır. Bir te ebbüse ait yıkıcı fiyat uygulamasından söz edilmesi için ise; **öncelikle** te ebbüsün rakiplerine oranla sahip oldu u bir üstünlü ün veya avantajın olması, ba ka bir deyi le, pazarda hakim durumda bulunması, **ikinci olarak**; rakipleri güç duruma sokmayı amaçlayan fiyat indirimiyle ortaya çıkan yıkıcı fiyat uygulamasındaki indirim, makul olmayacak derecede dü ük olması (genel olarak, fiyatın maliyet altına kayması), **üçüncü olarak**; uygulamanın piyasa ko ullarının zorlaması sonucu mu ortaya çıktı ı, yoksa rakibi etkisizle tirmeye dönük sistematik bir plan dahilinde mi gerçekte ti inin ayırt edilmesi, (Burada, yıkıcı fiyat uygulaması ile rakipleri piyasa dı na ittikten sonra fiyatı yükseltmek, firmanın fiyat politikasının stratejik yönünü ortaya çıkarmakta yardımcı bir faktör olarak görülmektedir.) **son olarak da**; "hasat" adı verilen ve yıkıcı fiyat uygulamasının nihai amacını olu turan; fiyat kırarak rakipleri etkisizle tirdikten sonra fiyatların tekrar yükseltilmi olması gerekmektedir.

Öte yandan; 4054 sayılı Kanun'da hakim durumda olan te ebbüsler dahil olmak üzere tüm te ebbüslerin pazar payını korumak amacıyla te vik edici indirim uygulamasını yasaklayan bir hüküm bulunmadı ı, indirimler sonucu olu an fiyatların yıkıcı olmaması ve maliyet altı satı yapılmaması kaydıyla te ebbüslerin fiyat indirimi yoluna gidebilece inde tereddüt bulunmadı ı, hakim durumdaki te ebbüslerin uyguladı ı indirim sistemlerinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı oldu undan bahsedebilmek için, öncelikle indirimler sonrası olu an fiyatların yıkıcı olup olmadı ının tespiti ve buna ba lı olarak pazardaki veya pazara girmek isteyen oyunculara olan etkileri ve kendi hakim gücünü artırılıp artırmadı ının belirlenmesi gerekti i, ancak hâkim durumdaki te ebbüs tarafından uygulanan indirim sistemlerinin, yıkıcı fiyatlamaya yol açmadı ı hâllerde de kötüye kullanma olarak kabul edilmesinin mümkün oldu u; bu çerçevede, hâkim durumdaki te ebbüs tarafından uygulanan indirim sistemi ve uygulamalarının, maliyet altı fiyatlamaya gitmeden, sadakat artırıcı etkilere yol açmak suretiyle ilgili pazarın rakiplere kapatılması veya rakiplerin pazardan dı lanması amacıyla tasarlanıp tasarlanmadı ının ve böyle bir potansiyele sahip olup olmadı ının da ortaya konulması gerekti i de açıktır.

Ayrıca, Hâkim Durumdaki Te ebbüslerin Dı layıcı Kötüye Kullanma Niteli indeki Davranı larının De erlendirilmesine li kin Kılavuz'da"Hâkim durumdaki te ebbüsün, incelenen davranı ı gerçekte tirirken sahip oldu u niyeti de dikkate alınabilir. Niyetin tespiti temel olarak incelenen davranı tan yapılan çıkarımlar yoluyla elde edilen dolaylı delillerin yanı sıra do rudan deliller kullanılarak da yapılabilir. Do rudan deliller, bir rakibi dı lamak, pazara giri i engellemek ya da olu an bir pazarı ele geçirmek için belirli bir davranı nın uygulanaca nı gösteren detaylı bir plan veya dı layıcı davranı a yönelik somut bir tehdidi gösteren deliller gibi rakipleri dı lamaya yönelik bir stratejiye dair te ebbüs içi belgeleri içermektedir. Niyetin analizinde, do rudan ve dolaylı delillerin birbirini destekleyecek ekillde kullanılması mümkündür." ekinde düzenlemeye yer verilmi tir.

Bakılan uyu mazlıkta, yukarıda alıntılanan Kanunun 6. maddesi kapsamında incelenen bir davranı nın ihlal te kil edebilmesi için davranı ı gerçekte tiren te ebbüsün ilgili pazarda hâkim

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

durumda olması ve davranışın bir kötüye kullanma niteliği taşıması gerektiği, dolayısıyla hakim durumun kötüye kullanılmadığının ortaya konulmasının bu iki artın birlikte gerçekleşmesiyle oldu, buna göre Kurul tarafından hakim durum analizi yapılmaksızın doğrudan kötüye kullanma niteliği taşıyan bir davranış bulunup bulunmadığı hususunun irdelendiği ve bu irdelene yapıldığı davacının iddiaları ışığında somut olayda yalnızca yıkıcı bir fiyatlandırma bulunup bulunmadığı çerçevesinde bir analiz yapıldığı, yıkıcı bir fiyatın rekabet hukuku anlamında bir ihlal oluşturabilmesi için yukarıda dört madde halinde sayılan unsurlardan yalnızca maliyet altı bir fiyatlandırma bulunup bulunmadığı hususunun incelendiği, öyle ki incelenen davranışın maliyet altı bir fiyatlandırma olmadığına tespit edilmesi durumunda diğer olasılıkların göz önünde bulundurulmaksızın söz konusu davranışın yıkıcı fiyat uygulaması teşkil etmeyeceği varsayımından hareket edildiği, Kurul tarafından yapılan yıkıcı fiyat analizinde Toypa'nın satışını gerçekleştirdiği ve yıkıcı fiyatlandırma iddialarına konu olan Hasbro, Lego, Mattel, GP markalı oyuncakların 2018 yılının Ocak ayı ile 2019 yılının Haziran ayları arasında her bir marka için en çok talep gören ürün tanesinin satışından elde edilen hasılat ile bu hasılatı elde etmek için katlanılan toplam maliyetin karşılaştırıldı ve söz konusu dönemdeki anılan ürün grubunun satışından elde edilen hasılatın bu hasılatı elde etmek için katlanılan toplam maliyetin altına düşmediğini, yine incelenen dönem boyunca Hasbro, Lego, Mattel ve GP markalı ürünlerin genelinden elde edilen hasılatın, bu hasılatın elde edilmesi için katlanılan toplam maliyetin sürekli olarak üzerinde gerçekleştiğini ve ayrıca incelenen dönem boyunca Arma An Oyuncak'ın faaliyet gösterdiği 31 AVM'deki mağazalarından elde ettiği toplam hasılatın ekseriyetle TOYPA'nın toplam hasılatının iki katından daha fazla olduğunu tespit edildiği, bu sebeple dosya kapsamında iddia edilen ekilde bir yıkıcı fiyat uygulanmadığı yönünde değerlendirilmedi bulunduğundan, bu doğrultuda şikâyet konusu iddialara ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verildiği görülmüştür.

Bu durumda, her ne kadar hakim durumun kötüye kullanılması noktasında hakim durumda olmanın ve kötüye kullanma niteliği taşıyan bir davranışın birlikte bulunması gerektiği, dolayısıyla Kılavuzda da belirtildiği ekilde kötüye kullanma niteliği taşıyan bir davranış bulunmadığı bir durumda ayrıca hakim durum analizi yapılması gerekmeyeceği hususundan hareket edilerek Kurulca işlem tesis edilmiş ise de hakim durumdaki teebbüs tarafından uygulanan indirimlerin, maliyet altı fiyatlamaya gitmeden, sadakat artırıcı etkilere yol açmak suretiyle ilgili pazarın rakiplere kapatılması veya rakiplerin pazardan dışlanması amacıyla yapılabileceği, dolayısıyla incelenen olayda salt maliyet altı fiyatlandırma bulunmamasının, yıkıcı fiyatlandırma bulunmadığı anlamına gelmeyeceği, somut olayda Toypa Mağazacılık Ticaret Anonim Şirketi tarafından yapılan indirimlerin belirsiz bir süreye yayılması ve süreklilik arz etmesinin rakiplerin anılan şirketin kendi fiyat uygulamasını takip etmeye zorlanması ihtimalini beraberinde getirebileceği ve yahut bu tür bir disiplin etme davranışının anılan şirket açısından yeni bir rakibin düşük maliyetli bir ekilde pazara girmesi gibi riskleri de bertaraf edebileceği, ayrıca söz konusu indirimlerin özellikle davacıyla ortak lokasyonda faaliyet gösteren mağazalara özgülendiği oldu ve böylelikle hakim durumdaki teebbüsün söz konusu indirimleri yalnızca belli müddetlere yönelik olarak seçici bir biçimde uygulaması katlanacağı zararları sınırlayacağından bu ekilde yıkıcı davranışın bulunması daha kolay olabileceği hususları göz önünde bulundurulduğunda Kurul tarafından Toypa Mağazacılık Ticaret Anonim Şirketi ile ilgili olarak öncelikle hakim durum analizi yapılması ve söz konusu şirketin hakim durumda bulunduğu tespit edilir ise akabinde söz konusu indirim uygulamalarının piyasa koşullarının zorlaması sonucu mu ortaya çıktığı, yoksa rakipleri etkisizleştirmeye dönük sistematik bir plan dahilinde mi gerçekleştiğini veya böyle bir potansiyele sahip olup olmadığının ortaya konulması, diğer bir deyişle Kurul tarafından hakim durumdaki bir

T.C.
ANKARA
17. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1242

KARAR NO : 2021/748

te ebbüsün incelenen davranı ı gerçekte tirirken sahip oldu u niyetin yıkıcı olup olmadı ının saptanması gerekti i, ayrıca davacı tarafından Kurula yapılan ba vuruda ikayetine konu edilen dönemin 2018 yılı Mayıs ayından ba ladı ı ifade edilmi olmasına ra men Kurul tarafından 2018 yılı Ocak ayı ile 2019 yılı Haziran ayı arasındaki dönem baz alınarak maliyet altı fiyatlama bulunup bulunmadı ının analiz edildi i, buna göre yapılan analizin ikayet konusu edilmeyen bir dönemi de içerdi i, dolayısıyla dönem bazında hatalı bir analiz yapıldı ı hususları bütün olarak dikkate alındı ında bahsedilen hususlarda tatminkar bilgi ve belgelere ula ılarak analiz yapılması gerekmekte iken somut olayda yalnızca maliyet altı fiyatlama bulunup bulunmadı ı hususunda yapılan analiz esas alınmak suretiyle eksik ara tırma ve incelemeye sonucu tesis edildi i anla ılan dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmadı ı sonucuna varılmı tır.

Di er yandan, bu karar do rultusunda soru turma açılmasına gerek olmadı ı ve kararda belirtilen gerekçeler do rultusunda önara tırma sürecinin tekrarlanması gerekti i, bu süreç sonrasında 4054 sayılı Kanununun 40. ve ilgili maddelerinde öngörülen idari usulün i letilerek gerekli görülmesi halinde soru turma açılabilce i de ku kusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu i lemin **iptaline**, a a ıda dökümü yapılan 237,10-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duru malı i ler için belirlenen 3.110,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, davalı idare tarafından yatırılan 7,80-TL vekalet harcının davalı üzerinde bırakılmasına, müdahil tarafından yapılan ve a a ıda dökümü bulunan 67,70-TL yargılama giderinin müdahil üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin kararın kesinle mesinden sonra davacıya iadesine, **kararın tebli ini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge dare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere**, 26/04/2021 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

BA KAN VEK L
HÜLYA BAYRAKDAR
165680

Üye
ABDULKAD R HO AF
191934

Üye
NESR N YILMAZ EB C
192886

YARGILAMA G DERLER	
Ba vurma Harcı :	54,40 TL
Karar Harcı :	54,40 TL
Vekalet Harcı :	7,80 TL
Posta Gideri :	120,50 TL
TOPLAM :	237,10 TL

MÜDAH L YARGILAMA G DERLER	
Ba vuru Harcı :	54,40 TL
Vekalet Harcı :	7,80 TL
Posta Gideri :	5,50 TL
TOPLAM :	67,70 TL